

Amint ez a kis létszámú konferenciák esetében eléggé megszokott, mind az első nap két szekciójában, mind a második nap plénumában élénk vitatkozás folyt, az utóbbi esetben magáról az „értelmező közösség” fogalmáról is, amelyet Bezecczy Gábor elmaradt előadása R. Jakobson tanításainak megvilágításában segített volna tisztázni.

Aligha téves az a nézet, hogy hasonló konferenciákat a magyar komparatiztika hagyományainak folytatása és megújítása érdekében évente kellene ismételni.

„Minek nevezzetek”? Az irodalmi onomasztika kérdései

Tudományos konferencia. Budapest, MTA Irodalomtudományi Intézet, 1995. november 27–28.

Az MTA Irodalomtudományi Intézete 1995. november 27-én és 28-án Tverdota György és Pajorin Klára szervezésében megrendezte az első magyarországi irodalmi onomasztikai konferenciát. Ezen magyar irodalomtörténészek mellett négy külföldi előadó (John L. Flood, London; Thomas Gergely, Brüsszel; Nyikolaj Zubov, Ogyessza; Eged Emese, Kolozsvár) is részt vett.

A kétnapos összejövetelt november 27-én délelőtt Bodnár György, az MTA Irodalomtudományi Intézetének igazgatója nyitotta meg, majd *A névadás elmélete és az irodalom* című ülésen az alábbi előadások hangzottak el:

Angyalosi Gergely: *A név és az aláírás problematikája Jacques Derridánál.*

John L. Flood: *Offene Geheimnisse. Versteckte und verdeckte Autorschaft im 15. und 16. Jahrhundert.*

Thomas Gergely: *Quand Joseph II et Napoleon Ier transformaient les patronymes juifs.*

Gránicz István: *A „Néved dicsősége” mozgalom és Pavel Florenszkij onomatológiája.*

Bodnár György: *Andor és András (Beszélő nevek egy magyar korrajzregényben).*

November 27-én délután a *Névalkotás a XX. századi regényben* című ülésen a résztvevők az alábbi előadásokat hallották:

Szörényi László: *A horvát–magyar hungarus-tudattól az újsütetű jugoszláv–horvát nacionalizmusig (Széljegyzetek Miroslav Krleža „Zászlók” című regényének néphasználatához).*

Karafiáth Judit: *A névalkotás mint világalkotás (Marcel Proust: Az eltűnt idő nyomában).*

Kappanyos András: *Madame Sosotris (Eliot névmágiája).*

Bényei Tamás: *A családfa mint kód (Genealógia és névadás a „Száz év magány”-ban).*

Balassa Péter: *„Simon Péter, te vagy az?” (A név az „Egy családregény vége”-ben).*

November 28-án délelőtt *A reneszánsztól a felvilágosodásig* című ülésen a következő előadásokat olvasták fel:

Nyikolaj Zubov: *A tulajdonnév konstrukciós szerepe a szépirodalomban.*

Pajorin Klára: *Álnévhasználat Nagy Károly udvarában és a humanista nevek.*

Szabics Imre: *A költői névadás a trubadúr-lírában: a „senhal”.*

Szigeti Csaba: *A „senhal” értelme.*

Dobolán Katalin: *Francesco Patrizi elmélete a nyelv eredetéről (A névtől a szóig).*

November 28-án délután az *Újabb magyar irodalmi hagyományok* című záróülésen az alábbi előadások hangzottak el:

Tverdota György: *Hannibal, Hamilcar és Hasdrubal (A nevek freudi mélylélektanáról).*

Egyed Emese: *Szabadságjáték, kelepce (Barcsay Ábrahám névmetaforái)*.

Dávidházi Péter: *A kettős identitás alkotói lélektanához (Toldy Ferenc és a reformkori álnévhasználat)*.

Praznovszky Mihály: *Valódi és fiktív nevek Mikszáth Kálmán korai műveiben*.

Kelevéz Ágnes: *Babits névjegye*.

P. K.

Mai magyar írók: Konrád György

Tudományos konferencia. Budapest, MTA Irodalomtudományi Intézet, 1995. december 6.

Az MTA Irodalomtudományi Intézete és az Újvidéki Egyetem Hungarológia Szaka december 6-án Budapesten tartotta meg szokásos közös konferenciáját, amely a *Mai magyar írók* sorozat negyedik rendezvénye volt. Ezúttal Konrád György műveiről tanácskoztak a konferencia résztvevői.

Az Újvidéki Egyetem Hungarológiai Szakáról Bányai János, Bori Imre, Faragó Kornélia, Gerold László és Harkai Vass Éva, intézetünk részéről pedig Kálmán C. György, Kappanyos András, Pomogáts Béla, Varga László és Veres András tartott előadást.

A konferenciát Pomogáts Béla, az Irodalomtudományi Intézet igazgatóhelyettese nyitotta meg, s az ő elnökletével zajlott a tanácskozás első szakasza.

Varga László *A didaktikus tudatregény* című előadásában *A városalapító* című regény értelmezéséhez járult hozzá új szempontokkal. A következő két előadó *A látogatót* választotta tárgyaúl. Bori Imre a mű esettanulmányairól adott rendszerező összefoglalást *Szociográfia a szociológusról* címmel, Kappanyos András pedig a regény időszerkezetét vizsgálta világirodalmi párhuzamok bevonásával *A kizökkent idő helyretolása* című referátumában.

Bányai János elnökletével a következő tanulmányok hangzottak el:

Gerold László az *írói jelenlét és a regényforma* kapcsolatát tekintette át, Harkai Vass Éva *Regényváros* című hozzászólásában Konrád város-metaforáját vizsgálta, Faragó Kornélia pedig a művek struktúratereemtő elemeit vette számba *Geopoétika. Rezgőmozgás* címmel.

A tanácskozás délutáni ülésén Bori Imre elnökletével Bányai János a létérzékelés parodikus beszédmódjának megjelenési formáit vizsgálta a Konrád-életmű különböző műfajaiban (*Napló, esszé, regény*). Kálmán C. György *Poétikai provokáció a Kőrában* címmel tartott a szerző korábbi regényeire is kitekintő, vitára serkentő előadást. A következő két hozzászólás Konrád és művei politikai szerepét taglalta. Veres András *Az értelmiség útja az osztályhatalomhoz* című esszéjéhez kapcsolódva vetett fel újabb kérdéseket, végül Pomogáts Béla olvasta fel *Politika és antipolitika* című tanulmányát.

Az előadásokat követő vitába az időközben megérkezett Konrád György is bekapcsolódott.

A konferencia az Irodalomtudományi Intézet XX. századi osztályán tartott fogadással zárult. A szervezők tervei szerint az elhangzott tanulmányok hamarosan kötetben jelenhetnek meg.

Sarankó Márta